

မြန်မာ : အစုလိုက်အပြုံလိုက် ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှု ကျူးလွန်သူ မြန်မာ စစ်တပ်အား တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိစေရန် နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှု တရားရုံးနှင့် စေ့စပ်လုပ်ဆောင်ရေး

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်အား ICC သို့အပ်နှင်းနိုင်ကြောင်း အစီရင်ခံစာသစ်အရ တွေ့ရှိ

အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်အား ဖတ်ရန်

(ဘန်ကောက်၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်) – ယနေ့ Fortify Rights မှ ထုတ်ပြန်သည့် ဥပဒေရေးရာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သုံးသပ်ချက်တစ်ရပ်အရ ၂၀၀၂ ခုနှစ်ကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အစုလိုက်အပြုံလိုက် ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှု ရာဇဝတ်မှုများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်နှင့် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရသည် နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်မှုတရားရုံး (ICC) သို့ တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် လွှဲပြောင်းအပ်နှင်းနိုင်သည်။ NUG သည် ၎င်းကို နည်းလမ်းနှစ်ရပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည် - ပထမနည်းမှာ ICC နှင့် “ပုဒ်မ ၁၂ (၃) ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ချက်” ဟု သိကြသော ပုဒ်မအောက် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်တင်သွင်းခြင်းအားဖြင့် နှင့် ဒုတိယနည်းမှာ တရားရုံးအား ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ပေးခဲ့သော ရောမ ဥပဒေစာချုပ်အား တရားဝင် လက်ခံ သဘောတူခြင်းအားဖြင့် တို့ဖြစ်သည်။

“မြန်မာနိုင်ငံကို တရားမျှတမှုနဲ့ တာဝန်ခံမှုဘက် သိသိသာသာ ပိုမိုနီးကပ်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်မယ့် အခွင့်အလမ်း NUG မှာ ရှိပါတယ်” ဟု Fortify Rights ၏ အမှုဆောင် အကြီးအကဲအရာရှိ Matthew Smith က ပြောကြားသည်။ “ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သုံးသပ်ချက်အရ NUG ဟာ နိုင်ငံတကာဥပဒေအောက်ရှိ ရောမစာချုပ်ရဲ့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ဝင်ရောက်နိုင်တာကို တွေ့ရပြီး ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေကလည်း NUG ရဲ့ ဒီလို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတွေကို ထောက်ခံပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။”

“မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပြစ်ဒဏ် ခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်မှုကို အဆုံးသတ်ခြင်း” ခေါင်းစဉ်ပါ စာမျက်နှာ ၄၈ မျက်နှာရှိ ဥပဒေရေးရာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသုံးသပ်ချက် အစီရင်ခံစာတွင် NUG သည် မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း ယခင် အတိတ်ကာလက ဖြစ်ခဲ့သော လက်ရှိဖြစ်နေသော နှင့် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်လာနိုင်သော ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှု ရာဇဝတ်မှုများအား - ရောမ ဥပဒေစာချုပ်၏ ပုဒ်မ ၁၂ (၃) အောက် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခြင်းအားဖြင့် နှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် ရောမစာချုပ်အား လက်ခံ

သဘောတူရန် လုပ်ငန်းစဉ် အစပျိုးခြင်းအားဖြင့် - မည်သို့ ရည်ညွှန်းဖြေရှင်းနိုင်ကြောင်း ရှင်းပြ ထားသည်။ ပုဒ်မ ၁၂ (၃) ကြောညာ ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ယခင် အတိတ်ကာလနှင့် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်လာနိုင်သော ရာဇဝတ်မှုများအပါအဝင် စနစ်တကျ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်မှုရာဇဝတ်မှု များအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် လက်ငင်း တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ICC ထံ အပ်နှင်းပေးနိုင်သည် ဖြစ် သည်။ စာချုပ်အား အပြည့်အဝ လက်ခံသဘောတူခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအား စာချုပ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ၏ အခွင့်အရေးများ အားလုံးကို လည်း ထပ်ဆင့် ရရှိစေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

NUG အနေဖြင့် လမ်းကြောင်း နှစ်ခုစလုံးအား နှောင့်နှေးမှု အလျဉ်းမရှိဘဲ လိုက်လံဆောင်ရွက်ရန် Fortify Rights မှ အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

ရောမစာချုပ်အား လက်ခံသဘောတူကြောင်း ကြိုတင်စာချုပ်ကို ခိုင်လုံစွာ အာမခံချက်ပေးထားမှု အပေါ် ရောမစာချုပ်၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကသာလျှင် မေးခွန်းထုတ်နိုင်ပါသည်။ Fortify Rights ၏ အစီရင်ခံစာတွင် ရှင်းပြထားသည့်အတိုင်း ရောမစာချုပ်အား NUG ၏ လက်ခံသဘောတူနိုင်မှု အပေါ် စိန်ခေါ်မေးခွန်းထုတ်လာနိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်းရသည့် နိုင်ငံများဖြစ်သည့် - တရုတ်၊ ရုရှား သို့မဟုတ် အချို့ အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံ အစိုးရများ - သည် ရောမစာချုပ်၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ မဟုတ်သည့်အတွက် တရားရုံးသို့ NUG ၏ လက်ခံသဘောတူမှုအား စိန်ခေါ်ရန် သို့မဟုတ် ပြိုင်ဆိုင်ရန် အခွင့်မရှိပါ။ မြန်မာ့ အာဏာသိမ်း စစ်တပ်သည်လည်း ၎င်းကိုယ်တိုင် ရောမစာချုပ်၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ မဖြစ်လာသရွေ့ NUG ၏ ရောမစာချုပ်အား လက်ခံသဘောတူနိုင်မှုကို စိန်ခေါ်နိုင် ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေပိုင်း စိတ်ဖြာသုံးသပ်ချက် အစီရင်ခံစာအရ ရောမစာချုပ်အား NUG ၏ လက်ခံ သဘောတူနိုင်မှုအပေါ် အောင်မြင်စွာ စိန်ခေါ်ပယ်ချနိုင်ချေမရှိပါ။

“နိုင်ငံတကာ တရားမျှတမှုနဲ့ တာဝန်ခံမှုကို ပိတ်ပင်ဖို့အတွက် အဖျက်နိုင်ငံတွေရဲ့ အခွင့်အာဏာ တွေက အကန့်အသတ်တွေ ရှိပါတယ်” ဟု Matthew Smith က ဆိုသည်။ “မြန်မာစစ်တပ်ကို တရား ဥပဒေဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု မရှိအောင် သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် အကာအကွယ် ပေးနေတဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ ဒီအကြောင်းအရာကို ပိတ်ပင်ဖို့အတွက် တိုက်ရိုက်အခွင့်အာဏာ မရှိပါဘူး။ မြန်မာ ပြည်သူလူထုတွေဟာ တရားမျှတမှုကို တောင်းဆိုနေကြတာပါ။ ဒါဟာ အချိန်ယူရမှာ ဖြစ်ပေမယ့် လည်း NUG အနေနဲ့ ပြည်သူတွေ တောင်းဆိုမှုကို ဆောင်ကျဉ်းပေးနိုင်ဖို့ သူ လုပ်ဆောင်ရမည့် အပိုင်းကို ဒီနည်းနဲ့ လုပ်ဆောင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။”

မကြာသေးသော လများအတွင်း Fortify Rights သည် NUG မှ ဒုတိယသမ္မတ ဒူဝါလရှီးလ နှင့် ဝန်ကြီး ၄ ပါးတို့ကို ဤအစီရင်ခံစာပါ တွေ့ရှိချက်များအကြောင်း သီးခြားရှင်းလင်း တင်ပြခဲ့သည်။

NUG ၏ ကိုယ်စားလှယ်များသည် လည်း စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးကတည်းက ICC နှင့် စေ့စပ် လုပ်ဆောင်ရန် အများရှေ့မှောက် ပြောကြားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

NUG အနေဖြင့် ရောမစာချုပ် အသက်ဝင်ခဲ့သည့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်ကတည်းက ပေါ်ပေါက်ခဲ့နိုင်သည့် မည်သည့် ရက်စက်ယုတ်မာမှုရာဇဝတ်မှုများမဆိုနှင့် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်လာနိုင်သော ရာဇဝတ်မှုများ အားလုံးတို့အပေါ် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ICC သို့ လွှဲပြောင်းအပ်နှင်းရန် Fortify Rights မှ အကြံပြု ခဲ့ပါသည်။

NUG ၏ မဲဆန္ဒရှင်များဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုံညီကွဲပြားသော တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု အမြောက် အများသည် နိုင်ငံလူဦးရေ၏ ပမာဏများသော ဝေစုအဖြစ် တည်ရှိနေပါသည်။ ၎င်းတို့သည် တရား မျှတမှု သို့မဟုတ် တာဝန်ယူခံရမှုကို လက်လှမ်းမီနိုင်မှု အနည်းငယ်မှသည် အလျဉ်းအထိ မရှိပဲ ဆယ်စုနှစ်များစွာ အစုလိုက်အပြုံလိုက်ရက်စက်ယုတ်မာစွာသတ်ဖြတ်မှုရာဇဝတ်မှုများအား ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့နေခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။

NUG သည် ပုဒ်မ ၁၂ (၃) ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်တင်သွင်းခြင်းနှင့် ရောမစာချုပ်အား လက်ခံ သဘောတူခြင်းအားဖြင့် စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်များသည် ၎င်းတို့အနေဖြင့် ဘက်လိုက်မှုကင်းသော နိုင်ငံတကာ တရားရုံး၏ တရားစွဲဆို ခံရနိုင်ချေရှိမှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်စေသဖြင့် မြန်မာ နိုင်ငံတွင်း အနာဂတ် ရာဇဝတ်မှုများအား ကာကွယ်တားဆီးရန် အထောက်အကူ ပြုနိုင်မည်။

“ဖြစ်နေဆဲ ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှုအားလုံးကို အဆုံး သတ်ရန်နှင့် ကုစားပေးရန်မှာ ယင်း ဆောင်ရွက်ချက်များဖြင့်သာ မဖြစ်နိုင်သော်လည်း ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံကို အပြစ် ကင်းလွတ်မှု သံသရာစက်ဝန်းကြီးမှ ဖြတ်တောက်ပစ်ရန် ပိုနီးကပ်စေမည်” ဟု အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပြစ်ကင်းလွတ်မှုကို အဆုံးသတ်ခြင်း” အစီရင်ခံစာတွင် ရှင်းပြထားသည့် အတိုင်း နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုမှု အဆင့်အချို့ရှိ အစိုးရများသည် အာဏာသိမ်းခံရသည့်ဖြစ်စဉ် စသကဲ့သို့ ယင်းအစိုးရက နိုင်ငံနယ်နိမိတ် သို့မဟုတ် လူထုများအပေါ် ထိရောက်သော အာဏာ သက်ရောက်မှု မကျင့်သုံးနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် ရှိနေသည့်တိုင်အောင် နိုင်ငံအား ကိုယ်စားပြု နိုင်ပြီး၊ နိုင်ငံကိုယ်စား ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ယခင်လုပ်ဆောင်မှု အလေ့အထများအရ သိနိုင်သည်။ မြန်မာပြည်သူလူထုများသည် NUG အား ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းတကျ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံ

ထားရသည့် အစိုးရအဖြစ် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ အသိအမှတ် ပြုထားသည်ဖြစ်ပြီး NUG အနေဖြင့် နိုင်ငံ တကာ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းဝင်များထံမှလည်း အထင်ကရ ထောက်ခံဝန်းရံမှုများ ရရှိပြီးဖြစ်သည်။

စက်တင်ဘာလတွင် အာဏာသိမ်း စစ်တပ်နှင့် NUG တို့သည် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံ၌ မြန်မာနိုင်ငံအား တရားဝင်ကိုယ်စားပြုခွင့် အရည်အချင်းပြည့်မီမှု လျှောက်ထားလာမည်ဟု ခန့်မှန်းရ သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် အာဏာသိမ်းမှုအား ရှုတ်ချခဲ့သည့် မြန်မာသံအမတ် ဦးကျော်မိုးထွန်းကို ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်နေရာမှ မဆင်းပေးလျှင် ၎င်းအား အန္တရာယ် ပြုရန် သို့တည်းမဟုတ် သတ်ဖြတ်ရန် မတရား ကြံစည်မှုဖြင့် မြန်မာအမျိုးသားနှစ်ဦးကို ဩဂုတ်လ ၆ ရက် နေ့တွင် အမေရိကန် အာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့ ထုတ်ပြန် ချက်တွင် မြန်မာအာဏာသိမ်းစစ်တပ်သည် ယင်းဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှုမရှိကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့ သော်လည်း၊ ဦးကျော်မိုးထွန်းအား နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်ဖျက် ပုန်ကန်မှုအတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အလို့ငှာ အမေရိကန် အစိုးရအနေဖြင့် ၎င်းအား မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လွှဲအပ်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ICC အား နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် အောင်မြင်စွာ စေ့စပ် လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် NUG အပေါ် ထိုက်တန်သည့် နိုင်ငံရေးတရားဝင်မှု ရရှိရန် အထောက်အကူပြု နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် “လူ့အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ပြီး ကာကွယ်နိုင် စေရန်နှင့် ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှု ရာဇဝတ်မှုများအား ကာကွယ်တားဆီးရန် အချက်အချာ ကျပြီး” မြန်မာ့ အာဏာသိမ်း စစ်တပ်အား နိုင်ငံရေးတရားဝင်မှု မရရှိအောင် ကူညီငြင်းပယ်ပေးနိုင် မည် ဖြစ်သည် ဟု Fortify Rights ကဆိုသည်။

ရောမဥပဒေသည် ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် စတင် အသက်ဝင်လာခဲ့သော နိုင်ငံအများ အဘက်ဘက်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုစာချုပ် (multilateral treaty) ဖြစ်ပြီး ICC ကိုတည်ထောင်ရန် ဥပဒေရေးရာ မူဘောင်ကို ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ နယ်သာလန်နိုင်ငံ၊ သဟေဂ်မြို့တွင်တည်ရှိသည့် ICC တရားရုံးသည် အိမ်ရှင်နိုင်ငံအနေဖြင့် ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှုများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်နှင့် တရားစွဲဆို ရန် ဆန္ဒမရှိသည့် သို့မဟုတ် မလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှု ရာဇဝတ်မှုများအား “နောက်ဆုံး ဖြေရှင်းမည့်တရားရုံး” အဖြစ် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်နှင့် တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အာဏာရှိသည်။ ICC ၏ ရောမစာချုပ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၃ နိုင်ငံ ရှိသည်။

ရောမစာချုပ်အား အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း သို့မဟုတ် လက်ခံသဘောတူခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံများသည် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံနယ်နိမိတ်အတွင်း ကျူးလွန်သည့် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏နိုင်ငံ သားများမှ

ကျူးလွန်သည့် ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှုများအတွက် တာဝန်ရှိသူများအား တရားစွဲဆိုရန် ၎င်းတို့၏တရားစီရင်ခွင့်ကို ICC ထံသို့ ကိုယ်စားအပ်နှင်းနိုင်သည်။ တရားရုံးအား တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် ကိုယ်စားအပ်နှင်းသည့် နိုင်ငံများအတွက်မူ ICC သည် ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီမှ ICC ၏ တရားစွဲအရာရှိအား ရည်ညွှန်းအပ်နှင်းလာသည့် ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှုရာဇဝတ်မှုများ ကိုသာ စဉ်းစားလုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာတိုင်အောင် တရုတ်နှင့် ရုရှားတို့သည် မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှု ရာဇဝတ်မှုများအား တုံ့ပြန်ရန် လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် ထိရောက်စွာ ပိတ်ဆို့ ထားခဲ့သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်နှင့် မြန်မာ့တပ်မတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံအစိုးရအား စစ်အာဏာသိမ်းမှု (coup d'état) ဖြင့် ဖြုတ်ချခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းစစ်တပ်သည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးဝင်းမြင့်၊ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အခြားအရပ်ဖက် ထိပ်သီးပိုင်းခေါင်းဆောင် များအား ချက်ချင်း ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကတည်းက စစ်တပ်နှင့် ရဲတို့သည် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြ သူများ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးသူငယ်ပေါင်း ၉၀၀ ကျော်တို့ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ပြီး အခြား ထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကို စစ်တပ်အုပ်ချုပ်မှုအား ဆန့်ကျင်သည့်အတွက် ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့သည်။

အာဏာသိမ်းစစ်တပ်သည် ကျန်းမာရေး လုပ်သားများအား စနစ်တကျ တိုက်ခိုက်၊ ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများနှင့် ဌာနအဆောက်အုံများကိုလည်း ဖျက်ဆီးခဲ့ကာ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ် ရောဂါ၏ အသက်သေဆုံးစေနိုင်သော အကျိုးဆက်များအား ပိုမိုဆိုးရွားစေခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ရွေးကောက်ခံ မြန်မာ့လွှတ်တော်အဖွဲ့ဝင်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (CRPH) သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။

“ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်မှု ရာဇဝတ်မှုများ” (atrocities crimes) သည် နိုင်ငံတကာဥပဒေ အောက်တွင် အပြင်းထန်ဆုံး ရာဇဝတ်မှုများဖြစ်ပြီး လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှု၊ လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ကျူးလွန်သောရာဇဝတ်မှု နှင့် စစ်ရာဇဝတ်မှုများအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ထားသည်။

မကြာသေးသော ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် သန်းနှင့်ချီသော တိုင်းရင်းသား ပြည်သူ လူထုများအား အဓမ္မ အိုးအိမ်စွန့်ခွာစေခဲ့ပြီး ထောင်နှင့်ချီသော တိုင်းရင်းသားကျေးရွာများအား မြေလှန် စီးနင်းခဲ့ကာ မပြောပြနိုင်လောက်သော အရေအတွက်ရှိ လူငယ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို

လူထုများအား မုဒိန်းကျင့်၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၊ သတ်ဖြတ်ပြီး ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့သည်။ Fortify Rights အဖွဲ့အစည်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ နာဇီများ၏ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု (Holocaust) အထိမ်းအမှတ်ပြုတိုက်၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အချက်အလက်ရှာဖွေရေး ကုလသမဂ္ဂ မစ်ရှင်အဖွဲ့၊ လူမျိုးတုံး သတ်ဖြတ်မှုဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းစာချုပ်အောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တာဝန်ရှိမှုများအား လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်မှုဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံး (ICJ) တွင် မြန်မာနိုင်ငံအား တရားစွဲဆိုထားသည့် ဂမ်ဘီယာအစိုးရ နှင့် အခြား စသည်တို့အပါအဝင် အစိုးရများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်း အမြောက်အများ၏ ပြောကြားချက်အရ မြန်မာစစ်တပ်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ရိုဟင်ဂျာ မူဆလင် များအား လူမျိုးတုံး သတ်ဖြတ်မှုနှင့် လူသားမျိုးနွယ်အပေါ်ကျူးလွန်သော ရာဇဝတ်မှုများအား ကျူးလွန်မှုအတွက် တာဝန်ရှိသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ မှစပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြသူပေါင်း ရာနှင့်ချီ၍ သတ်ဖြတ်ခဲ့မှု အပြင် စစ်တပ်သည် တိုင်းရင်းသားပြည်နယ် အမြောက်အများတို့တွင်လည်း ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ စစ်တပ်သည် အထူးသဖြင့် ကရင်၊ ကချင်နှင့် ကယားပြည်နယ်များတွင် လက်နက်ကြီးများ ကြဲကာ၊ လေကြောင်းဖြင့်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ပြည်သူများအား သတ်ဖြတ်ခဲ့၊ ဒဏ်ရာရစေခဲ့ကာ ဖေဖော်ဝါရီလမှ ဇွန်လ အတွင်း ခန့်မှန်းချေ လူပေါင်း ၁၇၇,၅၀၀ ကျော်တို့ကို အိုးမဲ့ အိမ်မဲ့ ဖြစ်စေခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပြစ်ကင်းလွတ်မှုကို အဆုံးသတ်ခြင်း အစီရင်ခံစာတွင် ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအနေဖြင့် NUG အား မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားဝင်အစိုးရအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂအတွင်း ၎င်း၏ကိုယ်စားပြုနိုင်မှု အရည်အချင်းများအား ဆက်လက် ထောက်ခံဝန်းရံရန် အကြံပြုထားသည်။

“မြန်မာ့စစ်တပ်အနေနဲ့ ရက်စက်ယုတ်မာတဲ့ ပြစ်မှုတွေကို ကျူးလွန်ထားသော်လည်း အပြစ်ဒဏ် ခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်နေနိုင်ကြောင်းကို ပြီးခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်၊ အတွေ့အကြုံတွေက တစ်ဆင့် ထင်မြင်နိုင်ပါတယ်။ အဲ့ဒီလိုမျိုး ပြစ်မှုကျူးလွန်သော်လည်း ပြစ်ဒဏ်ကင်းလွတ်မယ်လို့ ထင်နေတာဟာ မှားကြောင်း ကျွန်တော်တို့ သက်သေပြရမယ်” ဟု Robert F. Kennedy လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် Fortify Rights ၏ နိုင်ငံတကာ အကြံပေး ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော Kerry Kennedy (ကယ်ရီ ကနေဒီ) က ပြောကြားခဲ့သည်။

ပိုမို သိရှိလိုပါက အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

Matthew Smith, Chief Executive Officer, Fortify Rights
+66 85 028 0044 (Thailand; WhatsApp, Signal)
+1 202 503 8032 (U.S.)
Email: Matthew.Smith@FortifyRights.org
Twitter: [@MatthewFSmith](https://twitter.com/MatthewFSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Nickey Diamond, Advisor associated with Fortify Rights
+95 0 99 7568 3114 (WhatsApp & Signal)
+49 151 6714 3305 (Germany; Burmese, English)
Email: Nickey.Diamond@FortifyRights.org
Twitter: [@NickeyMdy](https://twitter.com/NickeyMdy), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Amy Smith, Executive Director, Fortify Rights
+66 87 795 5454 (Thailand, WhatsApp)
+1 207 322 2939 (U.S.)
Email: Amy.Smith@FortifyRights.org
Twitter: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Ismail Wolff, Regional Director, Fortify Rights
+66 81 643 0009 (Thailand)
Email: ismail.wolff@fortifyrights.org
Twitter: [@ismailwolff](https://twitter.com/ismailwolff), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)